

Vergaderjaar 1984–1985

18 771

Wijziging van onder meer artikel 100 van de Wet op het voortgezet onderwijs (regeling medegebruik)

Nr. 8

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG
Ontvangen 5 juni 1985

Algemeen

Hoewel de bedoeling van het wetsvoorstel de P.v.d.A. sympathiek voorkwam, was de P.v.d.A. er niet van overtuigd geraakt dat hier de beste weg is gekozen, en bleef zij een voorkeur houden voor een definitieve en integrale regeling op dit moment. Overigens konden zij waarderen dat het voornemen bestaat om in de nabije toekomst met een dergelijke integrale regeling te komen.

De P.v.d.A. was er niet van overtuigd dat, wanneer in tweede instantie van overheidswege naar een medegebruiker zou moeten worden uitgezien, deze taak aan de rijksoverheid dient te worden toegekend.

Dat niet op voorhand voor het voortgezet onderwijs eenzelfde delegatie van bevoegdheden aan de gemeentebesturen kan worden voorgesteld als voor het basisonderwijs in de Wet op het basisonderwijs is geschied, vindt zijn oorzaak in de verschillende situatie bij de huisvesting in het voortgezet onderwijs. Immers in vergelijking tot het basisonderwijs is het voortgezet onderwijs veelsoortiger en kent het grotere scholen, die bestuurlijk beter zijn toegerust en die vaker een regionale functie hebben. Om deze redenen, alsmede vanwege de andere wijze waarop de overheid bij de huisvesting van het voortgezet onderwijs is betrokken, immers de W.V.O. legt de overheidstaken bij het Rijk, is het niet mogelijk om de in de Wet op het basisonderwijs neergelegde regeling betreffende de huisvestingsvoorziening zonder meer te vertalen voor het voortgezet onderwijs. Eerst in de derde fase bij een integrale regeling van de huisvestingsvoorziening voor de verschillende onderwijssectoren, kan worden gedacht aan verdere decentralisatie van de overheidstaken voor het voortgezet onderwijs. Hierbij dient een zorgvuldige afweging plaats te vinden tussen enerzijds de bemoeienis van overheidswege op het centrale en decentrale niveau en anderzijds het streven naar deregulering in de richting van de bevoegde gezagsorganen. De principiële verschillen in de bekostigingssystemen vormen daarenboven een complicerende factor.

De P.v.d.A. stelde het op prijs indien de regering ook met betrekking tot het hoger onderwijs enige gedachten zou kunnen ontvouwen omtrent de maatregelen die zullen worden genomen, indien straks daar de terugloop

van het aantal leerlingen merkbaar zal worden en tengevolge daarvan onderwijsruimte leeg zal komen te staan.

Voor wat betreft het hoger beroepsonderwijs is in de Wet op het hoger beroepsonderwijs (Stb. 1985, 80) in de artikelen 141 tot en met 143 een overeenkomstige regeling neergelegd als in de huidige artikelen 100 tot en met 102 van de W.V.O. In het voorstel van Invoeringswet W.H.B.O., dat binnenkort bij de Staten-Generaal zal worden ingediend, wordt voor het hoger beroepsonderwijs een overeenkomstige regeling inzake medegebruik en verhuur voorgesteld als in het onderhavige wetsvoorstel is neergelegd. Voor wat betreft het wetenschappelijk onderwijs is het juist, dat ook daar een vermindering van de ruimtebehoefte wordt verwacht. De daling van de studentenaantallen zal echter beduidend minder dan de 30% daling, die van P.v.d.A.-zijde wordt genoemd, zijn, zeker als de beroepsopleidingen van de tweede fase in de beschouwing worden betrokken. Voorts is daarbij de vermindering van de ruimtebehoefte zeker niet rechtsevenredig met de daling van de studentenaantallen. Met betrekking tot de vrijkomende ruimte zullen wij met name initiatieven met de hierna volgende strekking stimuleren en ondersteunen, te weten: afstoot van kwalitatief minder geschikte en/of in exploitatie dure huisvesting, afstoot van huurpanden, en verkoop of verhuur van huisvesting aan derden die belangrijke relaties hebben of kunnen ontwikkelen met de instellingen voor wetenschappelijk onderwijs.

De P.v.d.A. kon zich zeer wel voorstellen dat behalve met de VNG eveneens overleg zou worden gevoerd met het IPO. Overleg met het IPO willen wij niet uitsluiten, doch in deze fase van het overleg is daarin nog niet voorzien.

De P.v.d.A. informeerde naar de tijd die benodigd was om de adviesprocedure te doorlopen, die aan het indienen van het onderhavige wetsvoorstel is voorafgegaan.

Deze adviesprocedure nam 3 maanden in beslag.

De P.v.d.A. vroeg of het voornemen bestaat bij een integrale wetgeving de bevoegdheid om over de gebouwen van het bijzonder voortgezet onderwijs te beschikken, toe te kennen aan de gemeentebesturen, voor zover althans de besturen van die bijzondere scholen zouden nalaten zelf een medegebruiker te vinden.

Vooropgesteld dient te worden dat het hierbij gaat om ruimten die niet benodigd zijn voor het onderwijs aan de school. De gestelde vraag speelt een rol bij de voorbereiding ten departemente van het wetsvoorstel voor de derde fase. Het antwoord erop is mede afhankelijk van de uitkomsten van het overleg dat met de VNG wordt gevoerd, en kan derhalve thans nog niet worden gegeven.

De P.v.d.A. stelde vervolgens de vraag of in de met ingang van 1 augustus 1985 geldende nieuwe medegebruikstarieven ook rekening wordt gehouden met het feit, dat vóór 1969 onder de werking van de Lager-onderwijswet 1920 tot stand gekomen gebouwen voor bij voorbeeld u.l.o. onder financiële verantwoordelijkheid van de gemeenten zijn gebouwd.

Met de Overgangswet W.V.O. zijn de voormalige ulo- en vglo-gebouwen onder de vigeur van de W.V.O. gebracht. Dientengevolge gelden de grondslagen van het bekostigingssysteem van het voortgezet onderwijs ook voor deze gebouwen, hetgeen onder meer inhoudt vergoeding van de werkelijke kapitaalslasten door het Rijk, dat ook het risico van leegstand heeft. Volledigheidshalve zij nog opgemerkt dat de medegebruikstarieven de exploitatiekosten (inclusief onderhoud gebouwen) betreffen. Kapitaalslasten worden uitsluitend verrekend in geval van verhuur.

De P.v.d.A. vroeg wat dient te geschieden, indien een medegebruiker een voorziening in het gebouw mocht wensen, die door tussenkomst van de medegebruikgever niet aan de minister zou worden doorgegeven. In het algemeen zal de wenselijkheid van voorzieningen in het kader van medegebruik vóóraf in het overleg over het medegebruik tussen de bevoegde gezagsorganen aan de orde komen. Eventuele verschillen van inzicht

kunnen desgewenst in het desbetreffende voorstel, dat ter toetsing (ingevolge artikel 100 a derde lid) wordt voorgelegd, worden opgenomen. Deze verschillen kunnen vervolgens in het overleg, bedoeld in het vijfde lid van artikel 100 a, worden gezien. Indien in overleg medegebruik gerealiseerd wordt, terwijl voorzieningen eerst daarna gewenst blijken, zal het in het algemeen zeker mogelijk zijn in goed overleg op basis van de medegebruiksovereenkomst een oplossing te vinden, waarbij ik het zeker niet wil uitsluiten dat geschillen worden voorgelegd.

Ook stelde de P.v.d.A. de vraag wat er gebeurt in het geval dat onder de vigeur van de onderhavige wetgeving een regeling voor buitengebruikstelling en herbesteding van een gebouw wenselijk blijkt. De artikelen 101 en 102 W.V.O. zijn in dat geval van toepassing.

De P.v.d.A. meende impliciet in de memorie van antwoord te kunnen lezen, dat de regering regels toepast waaromtrent de wetgever eerst een oordeel dient te worden gevraagd. Zij wenste daar bezwaar tegen aan te tekenen. Op blz. 9 en 10 van de memorie van antwoord wordt naar aanleiding van de vraag van de V.V.D. naar de effecten van het onderhavige wetsvoorstel op het zogenaamde dislokatiebeleid een beschouwing gegeven over de verhouding tot de voorgestelde HEF-VO-operatie.

Het desbetreffende wetsvoorstel heeft nog geen kracht van wet. Daarom is het onjuist in deze beschouwing meer te willen lezen, zij betreft de verhouding tot voorgestelde regels, niet tot vastgestelde regels.

Naar de mening van het C.D.A. is niet aangetoond, dat onder de huidige wetgeving en met medewerking van de bevoegde gezagsorganen de beoogde besparingen niet kunnen worden bereikt. Zijn er aanwijzingen, zo herhaalde het C.D.A. een vraag uit het voorlopig verslag, dat in het kader van de leegstandsbestrijding op zo weinig medewerking kan worden gewezen, dat een wettelijke ingreep zoals thans voorgesteld, noodzakelijk is? Het C.D.A. stelde dat er ten minste evenzeer aanwijzingen zijn, dat de bereidheid tot medewerking er wel is en wees in dit verband op de activiteiten en het plan van de gemeente Eindhoven.

De onderhavige regeling is noodzakelijk om een wettelijke basis te leggen voor de voorziening in huisvesting in de vorm van medegebruik, zodanig dat een aanvullende reguliere gebruiksmogelijkheid voor de schoolgebouwen wordt gerealiseerd. Hierbij is het niet in de eerste plaats van belang, dat in een aantal bijzondere situaties reeds door bevoegde gezagsorganen medegebruik is gerealiseerd, of dat men in incidentele gevallen daartoe niet bereid was. Voorop staat dat een rechtszekerheid en rechtsbescherming biedende regeling gestalte krijgt, die een doelmatig gebruik van de schoolgebouwen door de bevoegde gezagsorganen in overleg met de (subsidiërende) overheid mogelijk maakt.

De activiteiten die de gemeente Eindhoven heeft ontwikkeld, vormen een belangrijk element in het geheel van doelmatig beheer van de bestaande onderwijsgebouwen; initiatieven van deze aard worden dan ook gaarne ondersteund. De uitwerking van de regelgeving ten behoeve van het herschikken van de huisvesting door de bevoegde gezagsorganen in onderling overleg en met name voor wat betreft de gebouwen van het basisonderwijs met de gemeente, vindt plaats in voornoemde derde fase. De wijzigingsvoorstellen voor de onderwijswetgeving waarmee de basis voor een doelmatig beheer van blijvend niet voor het onderwijs aan een school benodigde, buitengebruikgestelde gebouwen c.a. door middel van sectoroverschrijdende herbesteding en herschikking van huisvesting wordt gelegd, worden met voorrang ontwikkeld. In de gemeente Groningen wordt door een gezamenlijke werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van die gemeente en het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, een herschikkingsmodel ontwikkeld. Het is de bedoeling de hiermede in de praktijk opgedane ervaringen te gebruiken voor de wetgeving van de derde fase.

Het C.D.A. vroeg hoe de regering tot het te besparen bedrag van 40 miljoen gulden komt. Ook de V.V.D. stelde een vraag in deze zin. Is er, zo

vroeg het C.D.A., een – voorlopig – overzicht te geven van de aantallen lokalen die leeg staan en voor herbezetting zullen worden ingezet, alsook hoe daaruit de geschatte opbrengst resulteert? Zoals reeds is aangegeven betreft de f 40 mln. een globale raming, die is gebaseerd op statistische gegevens. Uitgangspunten voor de raming zijn de prognose voor de ontwikkeling van de leerlingenaantallen, met de doorwerking daarvan in de huisvestingsbehoefte enerzijds en anderzijds de opbouw van het gebouwenbestand naar permanente en tijdelijke huisvesting. Op basis van deze uitgangspunten kan worden becijferd, dat een (netto) besparing van ca. f 40 mln. op kapitaalslasten en exploitatie mogelijk is.

Het was het C.D.A. niet geheel duidelijk, hoe het feit dat de primaire bevoegdheid bij het bevoegd gezag ligt, dient te worden geïnterpreteerd. De volledige beschikkingsbevoegdheid van het bevoegd gezag blijft, zoals het C.D.A. juist opmerkt, beperkt tot het lopende schooljaar. Voor ingebruikgeving of verhuur die verder strekt dan het lopende schooljaar is ministeriële toestemming vereist.

Het C.D.A. stelde een nadere onderbouwing van de gekozen opstelling van de regering op prijs, met name wat betreft de noodzaak de beschikkingsbevoegdheid in handen van de minister te leggen.

Te dezer moeten wij toch verwijzen naar de memorie van antwoord, waarin onder meer is uiteengezet, dat de feitelijke beschikkingsbevoegdheid van het bevoegd gezag ten opzichte van de huidige wetgeving zelfs enigszins wordt verruimd, doordat enerzijds in medegebruik geven en anderzijds voorzien in huisvesting door medegebruik volledig mogelijk wordt. Uitgangspunt is daarbij een doelmatig beheer van de huisvesting ook in geval van terugloop van leerlingenaantallen. Uitvoerig is toegelicht dat de bijzondere bevoegdheid van de minister om op grond van prioriteitsafwegingen in te grijpen, indien het financieel belang van het Rijk in het gedrang komt, een noodzakelijk sluitstuk van de regeling is. Het is ons niet duidelijk, wat aan het in de memorie van antwoord gestelde nog zou moeten worden toegevoegd.

Het C.D.A. zag graag in dit stadium een verduidelijking tegemoet ten aanzien van de rol van de gemeente in de derde fase. Indien gemeenten de beschikkingsbevoegdheid gaan krijgen, hoe wordt dan de positie van de bijzondere scholen gewaarborgd en blijft ook dan beroep op de Kroon bestaan, zo vroeg het C.D.A.

In dit stadium van het overleg dat met de VNG gevoerd wordt over de financiële aspecten van de inschakeling van de gemeenten bij een integrale aanpak van het beheer en de herbescherming van het gebouwenbestand kunnen op deze vragen, zoals ook hierboven is gesteld, nog geen expliciete antwoorden worden gegeven. Wel staat bij dat overleg voorop dat de positie van het bijzonder onderwijs afdoende gewaarborgd dient te blijven.

Wie bepaalt of de situatie dat de eigen karakters van de betrokken scholen in het gedrang komen zich voordoet, zo vroeg het C.D.A. Deze fractie ging er van uit dat de kosten voor de extra voorzieningen ter waarborging van het eigen leefklimaat zijn verrekend in het bedrag der besparingen van f 40 mln. Ook de V.V.D. informeerde naar de beschikbare middelen voor dergelijke voorzieningen. Voorts vroeg het C.D.A. of met de mededeling in de memorie van antwoord (blz. 5 midden), dat voorzieningen door tussenkomst van de medegebruikgever dienen te worden aangevraagd en uitgevoerd, wordt bedoeld: onder verantwoordelijkheid van de medegebruikgever?

Of de eigen karakters als gevolg van een medegebruiksituatie in het gedrang kunnen komen, bepalen in eerste instantie de bevoegde gezagsorganen, die voorstellen voor voorzieningen ter vergoeding kunnen voorleggen. In de beoordeling van het medegebruik wordt tevens bezien of voorgestelde voorzieningen aan het gebouw c.a. voor een (stichtingskosten)vergoeding in aanmerking kunnen worden gebracht. Op grond van de toegekende hoge prioriteit zijn hiervoor middelen beschikbaar in het

investeringsbudget van het voortgezet onderwijs. Aanvragen van voorzieningen ten behoeve van de medegebruiker dienen door tussenkomst van de medegebruikgever te worden voorgelegd door de medegebruiker. De uitvoering zal in overleg tussen partijen moeten plaatsvinden onder eindverantwoordelijkheid van de medegebruikgever/eigenaar.

Het ontging het C.D.A. in welk opzicht de minister hun mening over de tweede fase deelt. In de memorie van antwoord is op blz. 6, tweede tekstblok, derde volzin, een passage weggevallen. Deze volzin moet luiden: «Met de leden van het C.D.A. zijn wij van mening dat deze tweede fase geen committerende werking heeft ten aanzien van de derde fase, die immers een totale regeling voor het beheer van de onderwijshuisvesting met inschakeling van de lagere overheid betreft».

Het C.D.A. herinnerde aan het feit dat in het kader van de HEF-VO-besprekingen, door de minister ook een andere invalshoek mogelijk werd geacht, namelijk die van premiëring voor het ter beschikking stellen van lokalen.

Overwogen is in het kader van de onderhavige regeling een financiële incentive voor medegebruik in het bekostigingssysteem op te nemen zoals onder meer ook in de toelichting bij de HEF-VO-voorstellen is medegedeeld. Omdat een incentive niet aansluit op het huidige bekostigingssysteem en bovendien de medegebruikstarieven kostendekkend zullen worden vastgesteld, is besloten voorshands geen premiëring voor te stellen.

Het C.D.A. vroeg hoe het begrip regio moet worden worden geïnterpreteerd. Het begrip regio is in de memorie van antwoord gehanteerd als een algemene gebiedsaanduiding, waarbij geen «vaste» grenzen verondersteld zijn.

Voorts vroeg het C.D.A. of niet in de HEF-VO-nota bedoeld is een beperking van dislokaties te bevorderen en of door medegebruik de dislokatie niet bevorderd wordt, zij het in beperkte omvang?

Het uitgangspunt dat een school in beginsel is gehuisvest op één lokatie blijft volledig gehandhaafd, ook in het kader van de voorgestelde HEF-VO-operatie die met name tot doel zal moeten hebben meerdere scholen te doen samenvoegen tot één krachtig instituut, op één lokatie gehuisvest. Aangezien de middelen voor de huisvesting zeer beperkt zijn zullen evenwel tijdelijke dislokaties noodzakelijk zijn; één van de mogelijkheden hiervoor is een medegebruiksituatie.

Het was de V.V.D. niet duidelijk hoe de minister de benodigde informatie verkrijgt, met name in het geval dat het bevoegd gezag weigert om lege ruimten in medegebruik te geven. Kan de regering meedelen hoe een en ander zou dienen te gaan, zo vroeg de V.V.D. Daarbij ontving de V.V.D. gaarne een toelichting op de «eenvoudig te hanteren criteria» indien door de minister tot overneming van het initiatief zal worden besloten. In de memorie van toelichting en de memorie van antwoord is uiteengezet dat voor de bepaling van de voor medegebruik beschikbare lokalen, enerzijds moet worden vastgesteld wat benodigd is voor het onderwijs van de school, terwijl anderzijds de informatie betreffende de voor de school in vergoeding genomen huisvesting voorhanden dient te zijn. Voor wat betreft de wijze van vaststelling van de benodigde huisvesting wordt verwezen naar bijlage II van de memorie van toelichting. In de memorie van antwoord (blz. 19) is aangekondigd dat wordt nagegaan of vereenvoudiging mogelijk is bijvoorbeeld door invoering van een standaard lessentabel voor de huisvesting; in de algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 100a, zevende lid, zal een en ander worden uitgewerkt.

Overigens willen wij om misverstand te voorkomen nogmaals benadrukken dat deze algemene maatregel van bestuur eerst kan worden vastgesteld nadat in de praktijk ervaring met de regeling is opgedaan. Gedurende de aanloopperiode zal toepassing van de regeling zich in de eerste instantie beperken tot een kritische benadering in het raam van de regeling van aanvragen voor de vergoeding van extra capaciteit boven de bestaande onderwijsgebouwen.

Voor de vraag van de V.V.D. welke middelen beschikbaar zijn voor voorzieningen om in voorkomende gevallen ruimten geschikt te maken voor medegebruik en hoe ver daarbij moet worden gegaan, zij verwezen naar het antwoord op de desbetreffende vraag van het C.D.A.

De V.V.D. vroeg hoever de regering is gevorderd met de voorbereiding ter zake van het wetsvoorstel betreffende de derde fase. Zoals in de memorie van antwoord is medegedeeld is dat wetsvoorstel nog in voorbereiding binnen het ministerie.

Ook was de V.V.D. benieuwd naar een duidelijker toelichting op de samenhang tussen de inhoud van het eindrapport van de commissie-Londo, het daarmee samenhangende wetsvoorstel tot wijziging van de W.B.O., dat nog bij de Staten-Generaal zal worden ingediend, en de eventuele implicaties daarvan voor de wijziging van W.V.O.

De inhoud van het eindrapport van de Werkgroep-Londo en de daarmee samenhangende wijziging van de W.B.O., betreffen de herziening van het bekostigingsstelsel van het basisonderwijs en hebben als zodanig geen directe implicaties voor de wijziging van de W.V.O. Wel zullen de voorstellen van de werkgroep leiden tot het voorstellen van enige wijzigingen in het huisvestingsstelsel van de WBO, omdat een aanpassing van het begrippenapparaat noodzakelijk is.

Kan de regering uiteenzetten waarom de medegebruikstarieven als vastgesteld in 1983, in de voorstellen van de regering met waarschijnlijk 100% zullen worden verhoogd, zo vroeg de V.V.D. Zoals reeds is gememoreerd zullen de medegebruikstarieven na een uitvoerige kostenanalyse worden vastgesteld op basis van de gemiddelde werkelijke kosten. Het uitgangspunt hierbij is thans, dat de medegebruikstarieven binnen de bekostiging de kosten, die een relatie hebben met de in gebruiksgegeven ruimten c.a., moeten dekken.

Ook was de V.V.D. benieuwd duidelijk van de regering te vernemen welke samenhang zij ziet met de in het vooruitzicht gestelde HEF-VO-operatie. Hieraan is een uitvoerige beschouwing gewijd in de memorie van antwoord (blz. 9 en 10), waarnaar wij verwijzen, alsmede naar ons antwoord op de desbetreffende vraag van het C.D.A.

Voorts informeerde de V.V.D. naar de stand van zaken rond de GIS-operatie. De ontwikkeling van een Gebouwen Informatie Systeem vindt met voortvarendheid plaats. In de loop van dit jaar zal een globaal informatiesysteem met in hoofdzaak ruimtelijke en vestigingsgegevens operatief kunnen worden.

De V.V.D. had behoefte aan een duidelijke nadere toelichting op de mededeling van de regering dat de memorie van antwoord op wetsvoorstel 17201 nog enige tijd op zich zal laten wachten.

Ook binnen het totaal van de aanhangige en in voorbereiding zijnde wetgeving is prioriteitsafweging noodzakelijk. Gezien de veelheid van urgente projecten kan aan het genoemde wetsvoorstel slechts een beperkte prioriteit worden toegekend.

Wat bedoelde de regering met de zinsnede dat een andere factor voor de bepaling van het lokalenplan zal worden gehanteerd, namelijk te normeren op een gestandariseerde verdeling naar rato van de minimum lessentabellen van het maximum voor een school te vergoeden lessen, zo vroeg de V.V.D. tot slot. Ook het C.D.A. stelde een vraag in deze zin. Het idee is voor de bepaling van de voor het onderwijs aan een school benodigde huisvesting niet langer uit te gaan van de feitelijke lessentabel van de school, die van jaar tot jaar kan veranderen. Voor de vereenvoudiging van de administratieve werkzaamheden, zowel van de school als van de overheid, zou een gestandariseerde lessentabel een belangrijk hulpmiddel kunnen zijn.

In zo'n gestandariseerde lessentabel zou het verschil tussen het aantal maximaal voor een school te vergoeden lessen en het totaal aantal lessen volgens de minimumlessentabellen, volgens een vast te stellen standaard, bij voorbeeld de minimumtabellen, moeten worden toebedeeld aan de aan de school te onderwijzen vakken.

ARTIKELLEN

Artikel 100 a

Algemeen

Het C.D.A. vroeg of voldoende rekening is gehouden met de mogelijkheid tot praktische inpassing van 33 in plaats van 30 lesuren in de roosters. Deze regel, die inhoudt dat tijdelijk benodigde extra capaciteit in de eerste plaats dient te worden gevonden door verlenging van de genormeerde gebruiksduur van 30 tot 33 lestijden, functioneert reeds; onoverkomenlijk rooster-technische problemen zijn niet bekend.

Artikel 100 a, tweede lid

Het C.D.A. was niet gerust gesteld voor wat betreft de waarborging van de eigen identiteit bij medegebruik in hetzelfde gebouw. Wat gebeurt er als de bevoegde gezagsorganen niet tot overeenstemming kunnen komen, zo vroeg het C.D.A. Voorts vroeg zij wat «per geval» betekent, als onbenutte lestijden, met in aanmerking van een per geval te bepalen marge, door het bevoegd gezag beschikbaar dienen te worden gesteld in blokken van vier lestijden.

Het tweede lid van artikel 100 a betreft de voor medegebruik gedurende gedeelten van de dag aangewezen lokalen, waarbij het voornemen is, dat gedurende een aanloopperiode voor de invoering van de regeling in afwachting van een algemene maatregel van bestuur uitsluitend gymnastieklokalen worden aangewezen voor medegebruik, in de lestijden dat zij niet benodigd zijn voor het onderwijs aan de school. Andere lokalen komen voor medegebruik in aanmerking, indien zij in het geheel niet benodigd zijn voor het onderwijs aan de school, waarvoor ze door het Rijk zijn vergoed.

Bovenstaand is reeds geconstateerd dat waarborging van de eigen identiteit van de school ook in geval van huisvesting in de vorm van medegebruik voor de onderhavige regeling uitgangspunt is.

Indien overeenstemming tussen de betrokken bevoegde gezagsorganen niet mogelijk blijkt zal in overleg worden onderzocht hoe een voor alle partijen aanvaardbare huisvesting kan worden gerealiseerd. De woorden «per geval» slaan op de per geval te bepalen marge in verband met aantoonbare roostertechnische problemen.

Artikel 100 a, zesde lid

In de memorie van antwoord, blz. 18 het eerste tekstblok, is niet duidelijk wat met «zaak» bedoeld wordt, zo stelde het C.D.A.

Bedoeld zijn de roerende en onroerende zaken als genoemd in artikel 100 a, zesde lid.

Artikel 100 a, zevende lid

Het C.D.A. meende, dat bij normering van de lessentabel op een gestandariseerde verdeling aan de hand van minimum lessentabellen, het niet meer mogelijk zou zijn om extra lesuren in een bepaald vak te geven.

Dit is niet juist, in de bedoelde passage van de memorie van antwoord, blz. 19, tweede liggende streepje, wordt gesproken van normering van de lessentabel op een gestandariseerde verdeling naar rato van de maximum lessentabellen van het maximum voor een school te vergoeden lessen. Voor een nadere toelichting op deze zinsnede verwijzen wij naar hetgeen naar aanleiding van de desbetreffende vraag van de V.V.D. is opgemerkt.

Artikel 100 b, tweede lid

Het C.D.A. was van mening dat met de verwijzing in artikel 100 a, vierde lid, naar artikel 100 b, waarschijnlijk bedoeld wordt artikel 100 b, eerste lid.

Dit is niet het geval, de verwijzing in artikel 100 a, vierde lid, naar artikel 100 b, betreft de ingebruikgeving ten behoeve van andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden, als bedoeld in artikel 100 b, eerste en tweede lid.

Nota van wijziging, onder A

Het C.D.A. vraagt of de regering met de voorgestelde toevoeging «ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten» niet uitsluitend de stichtingskosten op het oog heeft en of het niet de voorkeur verdient om deze term expliciet op te nemen.

Met de toevoeging «ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten» wordt in de wettekst verduidelijkt, dat zaken waarvoor geen vergoeding wordt genoten niet onder de werking van de voorgestelde artikelen zullen vallen. Met die toevoeging worden niet alleen de stichtingskosten beoogd, immers de toevoeging betreft ook de roerende zaken, waarvoor vergoeding wordt genoten.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

De Minister van Landbouw en Visserij, a.i.
J. de Koning